



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ





Министерство на земеделието, храните и горите
Дирекция „Растениевъдство”

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН СЕКТОР „ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ“

АВГУСТ, 2021

1. Баланс на предлагането и потреблението на сектор „Плодове и зеленчуци“ август, 2021 г.

1.1. Плодове

	Малини	Кайсии	Праскови	Сливи
				
Предлагане, тона	4 894	24 743	22 306	25 966
Производство 2021г., тона	4 549	22 983	19 020	25 853
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	345	1 760	3 286	113
Потребление, тона	4 526	22 402	18 371	21 681
**Потребление за прясна консумация, тона	686	14 255	7 058	18 369
**Потребление за преработка в страната, тона	2 020	7 869	10 512	3 217
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	***1 820	278	801	95






Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

*Данните са за периода от 01.01.2021г. до 31.07.2021 г.

**Данните са за периода от 01.01.2021г. до 31.08.2021 г.

***При замразените малини в експорта са включени и количества от реколта 2020 г.

1.2. Зеленчуци

	Домати 	Картофи 	Краставици 	Пъпеша 	Дини 
Предлагане, тона	124 281	141 877	71 826	33 008	117 213
Преходен остатък*** от 2020 г. и производство реколта 2021 г, тона	59 537	116 268	48 772	29 692	93 384
*Внос и вътреобщностни доставки, тона	64 744	25 609	23 054	3 316	23 829
Потребление, тона	105 724	103 327	68 983	31 957	97 857
**Потребление за прясна консумация, тона	69 211	86 817	47 568	31 922	95 654
**Потребление за преработка в страната, тона	26 226	16 345	12 359	-	-
*Износ и вътреобщностни доставки, тона	10 287	165	9 056	35	2203

Източник: отдел Агростатистика МЗХГ, НСИ и собствени изчисления

*Данните са за периода от 01.01.2021 г. до 31.07.2021 г.

**Данните са за периода от 01.01.2021 г. до 31.08.2021 г.

*** Данните се отнасят само за картофи

2. Анализ на пазара.

Цени на едро /тържища/ и цени на дребно през август

2.1. Цени на едро

Средномесечни цени на едро на основни плодове, лв./кг, август 2021г.

ПРОДУКТ	Юни 2021	Юли 2021	Август 2021	промяна в % август /юли 2021	Август 2020	промяна в % 2021 / 2020
ЯБЪЛКИ	1,98	1,99	1,99	0	2,39	-16,7
КРУШИ	3,05	3,05	2,82	-7,5	2,69	1,05
КАЙСИИ	3,28	2,55	3,01	7,7	3,04	0
СИНИ СЛИВИ		1,74	1,31	-2,5	1,10	19,1
ПРАСКОВИ		2,33	2,59	1,1	1,63	58,9
ГРОЗДЕ			2,54	-	2,36	7,6

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При плодовете

- От всички наблюдавани плодове през август поевтиняват круши и сини сливи, кайсии и праскови поскъпват а ябълките са без промяна.
- На годишна база - август 2021/2020 г., при праскови, сини сливи и круши се отбелязва поскъпване, а ябълките поевтиняват с 16,7% докато кайсиите са без промяна.

Средномесечни цени на едро на основни зеленчуци лв./кг, август 2021 г.

ПРОДУКТ	Юни 2021	Юли 2021	Август 2021	промяна в % август/юли 2021	Август 2020	промяна в % 2021 / 2020
КАРТОФИ	0,75	0,71	0,72	0	0,66	9,1
ЛУК зрял	0,75	0,73	0,78	6,8	0,71	9,9
ДОМАТИ	1,92	1,62	1,70	4,9	1,52	11,8
КРАСТАВИЦИ	1,80	1,56	2,65	69,9	1,58	67,7
ЗЕЛЕ	0,93	0,75	0,83	18,6	0,68	22,1
МОРКОВИ	1,08	0,96	0,96	0	0,84	14,3
ДИНИ	0,78	0,60	0,50	-16,7	0,47	6,4
ПЪПЕШИ		1,34	0,99	-26,1	1,06	-6,6

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При зеленчуците

- През наблюдавания период всички зеленчуци поскъпват с изключение на пъпешите и дини, които поевтиняват.
- Най-голямо месечно понижение на цените през юли има при пъпешите – 63,1%.
- В сравнение с 2020 г., през 2021 г. се повишават цените на всички наблюдавани зеленчуци с изключение на пъпешите.
- Най голямо повишение на цените има при краставиците, зелето, морковите и доматиите.

2.2. Цени на дребно

Средномесечни цени на дребно на основни плодове лв./кг.

Плодове	Август 2021	Август 2020
Ябълки	2,50	3,07
Праскови	3,09	2,07
Кайсии	3,51	3,95
Круши	3,64	3,36
Сини сливи	1,81	1,45
Грозде	3,65	3,42

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

При повечето наблюдавани плодове има повишение на цената на дребно спрямо миналата година, само ябълките и кайсиите поевтиняват.

Средномесечни цени на дребно на основни зеленчуци лв./кг.

<i>Вид зеленчук</i>	<i>Август 2021</i>	<i>Август 2020</i>
Домати	2,21	2,02
Зеле	1,17	0,97
Картофи	0,93	1,06
Краставици	3,10	1,92
Лук кромид	1,22	1,21
Моркови	1,37	1,34
Дини	0,72	0,69
Пъпеш	1,70	1,66

Източници: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ) и Система за агропазарна информация (САПИ)

Картофите, са единствения зеленчук, който поевтинява през 2021 спрямо 2020 година, докато всички останали поскъпват. Най-голямо е поскъпването при краставиците.

3. *Плодове и зеленчуци*

От късните есенни до ранните пролетни месеци относителният дял на българските плодове и зеленчуци на пазара е изключително нисък, но през летните месеци количествата българска продукция се увеличават.

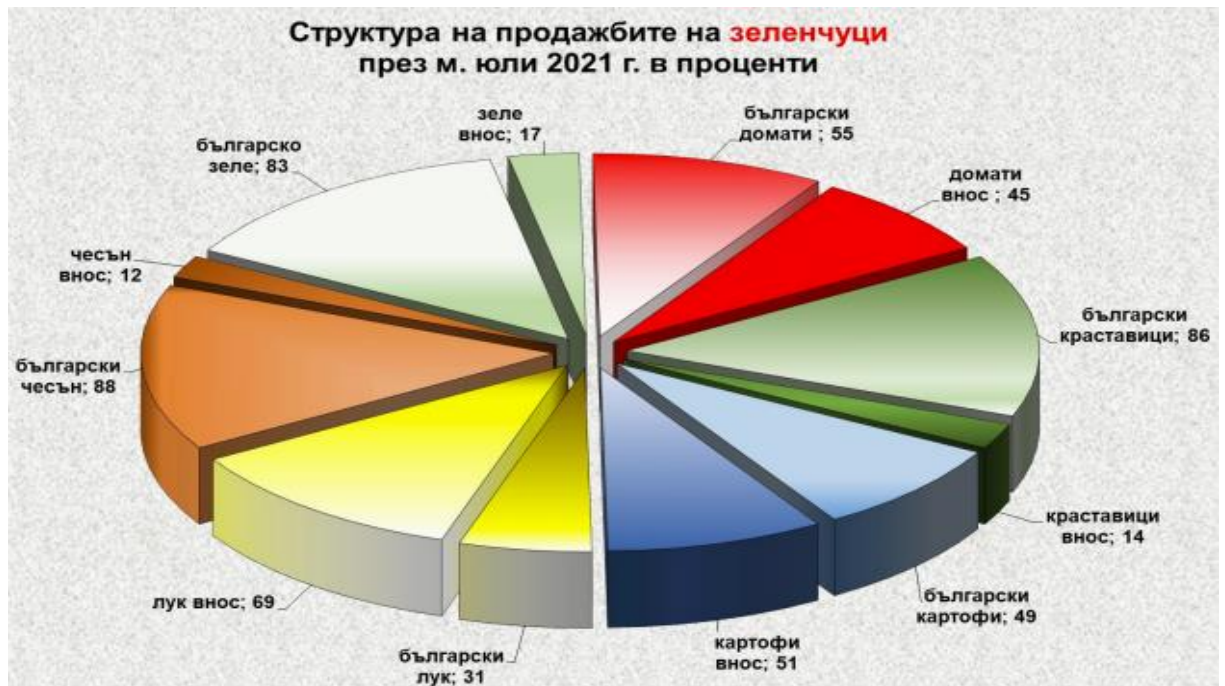
Наблюденията върху пазара на зеленчуците и плодовете през м. юли показват, че относителният дял на предлаганите количества българската продукция на голяма част от стоките от тази група е по-голям от дела на продажбите от внос.

Наблюденията на пазара на зеленчуци през месеца показват значителен превес на българската продукция. Най-силно изразен е този превес при продажбите на краставици (86%), чесън (88%) и зеле (83%).

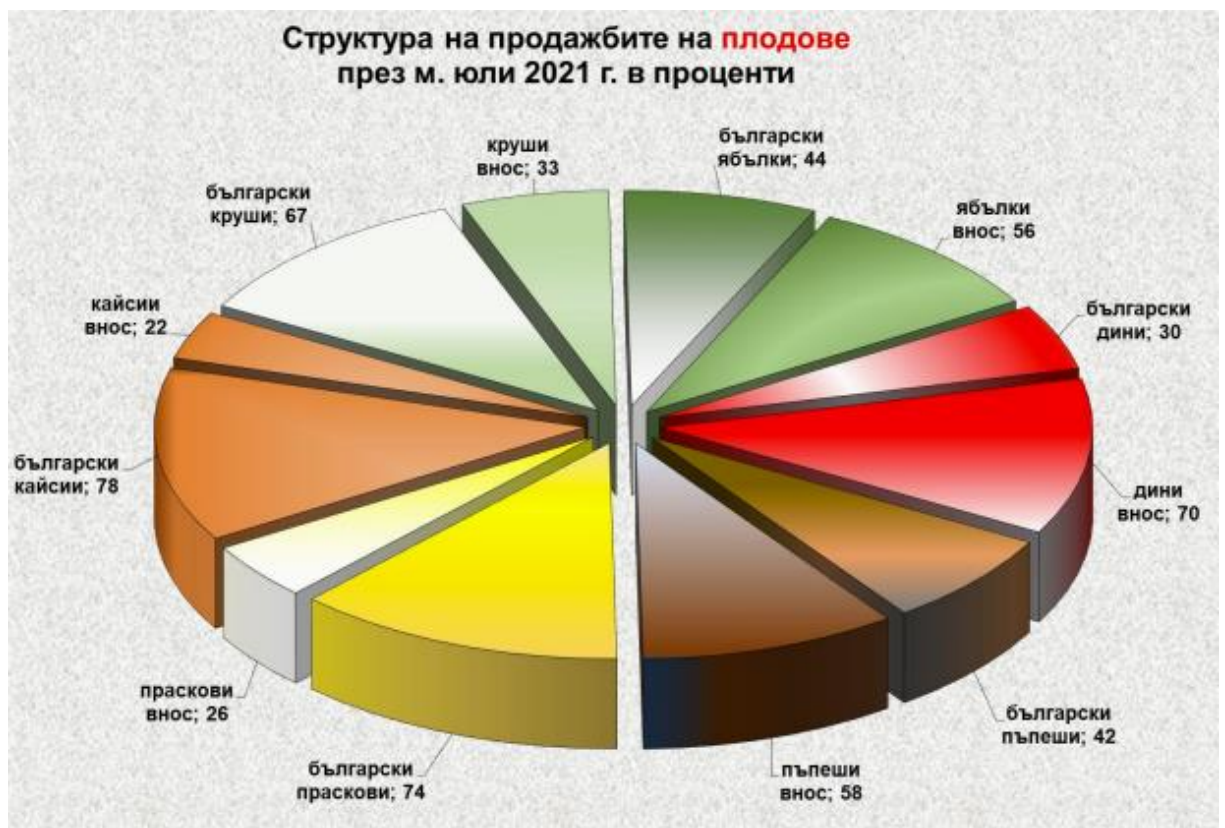
Количествата български домати са малко по-големи от вносните като съотношението е 55:45%. Съпоставим е дялът на българските картофи и на тези от внос (49:51%). През месец юли на пазара преобладава вносният лук, който съставлява 69% от общо продадените количества.

Наблюденията на пазара на плодове през юли показват, че в месеца на активно производство и предлагане на кайсии и праскови относителният дял на българската продукция е 74% при прасковите и 78% при кайсиите.

През месеца преобладават продажбите на български круши, които са 67%, а продажбите на вносните круши са 33% от общите количества. Все още на пазара няма достатъчно количества български дини и пъпеш. 70% от предлаганите количества дини са от внос. Количествата български пъпеш, които са търгувани през месеца представляват 42% от всички продажби, а относителният дял на търгувани през месеца български ябълки е 44%.



Източник: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ)



Източник: Държавна комисия по стоковите борси и тържищата (ДКСБТ)

4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ФИТОСАНИТАРНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ТРАЙНИТЕ НАСАЖДЕНИЯ КЪМ 02.09.2021 г.

КОСТИЛКОВИ ОВОЩНИ

Фенофаза:

Сливи: „беритбена зрялост“ - „консумативна зрялост“

Праскови: „беритбена зрялост“ - „консумативна зрялост“ - „растежът на латорастите е завършил“

Кайсии: „растежът на леторастите е завършил“

Контрол на вредителите:

Тетранихови акари /сем. *Tetranychidae*/

Високите температури и малкото валежи през месец август способстваха намножаване на тетранихови акари в градините с праскови, в много райони на страната. В област Благоевград е отчетена висока плътност на нападение - 45-80 бр./лист при 10-20 % нападнати летораста. В област Сливен е отчетена висока плътност на неприятеля по сливите - 5-7 бр./ лист.

Сливов плодов червей /*Laspeyresia funebrana*/=*Grapholita funebrana*/

Продължава вредната дейност на гъсениците от второ поколение на неприятеля, отчетена е червивост е над ПИВ (от 5 до 10 %). Наблюдава се постоянен летеж на пеперудите – до 20 бр. на уловка на седмица. Третираны площи през месец август има в областите: Благоевград, Пловдив, Търговище и София област.

Източен плодов червей /*Grapholita (Aspila) molesta*/

Приключи развитието на второ поколение на неприятеля. Масово излюпване и вредна дейност на гъсениците от трето поколение е констатирана в цялата страна. Извършени са 1-2 третираны. Не са допуснати поражения с икономическо значение.

Прасковен клонков молец /*Anarsia lineatella*/

Отчетена е вредна дейност на гъсениците от трето поколение. Проведените третираны са комбинирани с тези срещу източен плодов червей.

Черничевата щитоносна въшка /*Pseudaulacspis pentagona*/

През месец август има нанесени повреди от ларвите на трето поколение в района на Благоевград, където е отчетена висока плътност над ПИВ (78-105 бр./100 см клонка). Проведени са две третираны през периода.

Късно кафяво гниене /*Monilinia fructigena*/

Сухото и горещо време ограничи разпространението на гъбната болест при прасковите и сливите. По плодовете на чувствителните сортове сливи е установена слаба до средна степен на нападение в областите: Кюстендил и Пловдив и до 5% повредени плодове в областите: Благоевград, Плевен, Търговище и Шумен.

Брашнеста мана по праскова /*Sphaerotheca pannosa var. Persicae*/

Отчита се слаба степен на нападение и добра опазеност на реколтата.

ЛОЗЯ

Фенофаза: „прошарване на зърното“ - „узряване“

Контрол на вредителите:

Шарен гроздов молец /*Lobesia botrana*/

На повечето места е установен слаб летеж и ниска плътност на неприятеля. През месец август се наблюдава излюпване на гъсеници от трето поколение. На места с констатирана по-висока плътност са извършени първо и второ третиране. В област Благоевград е отчетено нападение на площ 1,825 ха.

Жълт лозов акар /*Schizotetranychus ulmi*/

На места условията благоприятстваха размножаването на жълт лозов акар. В района на Благоевград е отчетено нападение от възрастни и ларви на площ 1 200 ха.

Лозова краста /*Eriophyes vitis*/

Отчетена е вредна дейност на възрастни и ларви в област Благоевград. Проведено е химично третиране.

Бяла американска пеперуда /*Huphantria cunea*/

В област Варна е установена вредна дейност на второ поколение. Подаден е сигнал за третиране.

Брашнеста мана /*Oidium tuckeri*/

Поради сухото време и високите температури е установено слабо нападение в цялата страна. На места метеорологичната обстановка благоприятстваше развитието на патогена и са констатирани нападения. По-голямата част от проведените химични обработки са с цел превенция.

Мана по лозата /*Plasmopara viticola*/

През месец август е установено слабо до средно нападение по листата и първа степен по гроздовете (нападнати единични чепки). Наблюдават се частични прояви на симптоми по гроздове и листа, в резултат на локалните валежи на места. Извършени са химични обработки.

Сиво гниене /*Botrytis cinerea*/

Отчетена е слаба степен на нападение от патогена. Извършени са предпазни третираня в цялата страна.

Черно гниене /*Phyllosticta ampellicida*/

В област Враца са констатирани единични прояви, където са извършени третираня.

КАРТОФИ

Фенофаза:

- за късни и средно ранни сортове в планинските райони - „цъфтеж“ - „узряване на семената“

- за средно ранни сортове в равнинните райони „изсъхване на стъблата“ - „готов продукт за прибиране“

Контрол на вредителите:

Колорадски бръмбар /*Leptinotarsa decemlineata*/

Третираня площи срещу колорадски бръмбар са 4 841 ха от един до четири пъти.

Картофен молец /*Phthorimaea operculella*/

В област Благоевград (АЕР Разлог) през месец август в заложените феромонови уловки (ФУ) е отчетен силен летеж на трето поколение на картофения молец - 60 бр. пеперуди за седмица. От последната седмица на месец август в област Перник се наблюдава летеж от 6-8 бр. пеперуди/ден. Част от насажденията там са третираня по 1-2 пъти. В областите: Пазарджик и София област е констатиран масов летеж по заложените феромонови уловки. В област Кюстендил са отчетени 89-113 бр. пеперуди /ФУ/ за седмица и до 3% повредени клубени.

Зимен сив червей /*Agrotis segetum*/

В АЕР Разлог в заложените ФУ е отчетен слаб летеж на второ поколение на зимен сив червей - 6 бр. пеперуди за седмица. В София област се наблюдават 24 бр. пеперуди за седмица от нощенки.

Картофена мана /*Phytophthora infestans*/

През месец август в област Благоевград (АЕР Разлог и Гоце Делчев) е отчетен един критичен период на картофена мана от първа степен на нападение по горните листа. В област Перник се наблюдава развитие на болестта - 10 до 25 % нападение по листата.

Кафяви листни петна /*Alternaria solani*/

В област Благоевград е констатирана поразена листна повърхност - 5 %. Нападение 5-10 % по листата се наблюдава в област Перник. Нападение от единични петна па повече от един лист е установено в София област.